

Testování v zeměpise

Vladimír Herber

Typy úloh

- 1. otevřené úlohy**
- 2. uzavřené úlohy**

Otevřené úlohy

- **se širokou odpovědí**
 - nestrukturované
 - se strukturou
 - vymezenou
 - danou konvencí
- **se stručnou odpovědí**
 - produkční
 - doplňovací

Otevřené široké úlohy

Od žáka se požaduje rozsáhlejší odpověď – např. popis konkrétního procesu. Požadovaný rozsah odpovědi se žákovi naznačuje velikostí vynechaného místa v testovém zadání.

- **nestrukturované úlohy**
- **strukturované úlohy**
 - **s vymezenou strukturou** – někdy bývá vhodné vymežit strukturu požadované odpovědi
 - **se strukturou danou konvencí** – někdy není nutno strukturu požadované odpovědi vymežovat, protože vyplývá z konvence, kterou by zkušební měl znát

Strukturované úlohy

- **s vymezenou strukturou**
 - **Horninový cyklus (uved'te jednotlivé horniny podle vzniku, nakreslete schéma s uvedením hlavních pochodů podílejících se na jejich vzniku)**
- **se strukturou danou konvencí**
 - **Popište jednotlivé etapy demografické revoluce**

Otevřené úlohy se stručnou odpovědí

- **produkční**

- student tvoří kompletní krátkou odpověď podle vlastního uvážení
 - Uved'te alespoň 5 znaků, které charakterizují nejchudší státy světa.

- **doplňovací**

- student doplňuje chybějící údaje
 - Napište název státu, jehož hlavním městem je:
Bogota..... Teherán.....

Uzavřené úlohy

- dichotomické
- s výběrem odpovědí
- přiřazovací
- uspořádací

Uzavřené úlohy

- **dichotomické**
 - žákovi jsou předkládány dvě alternativy odpovědi s tím, že jedna je správná a tu má označit
 - **Grémiem predsedů parlamentů členských zemí EU je Evropský parlament (ano – ne)**

Úlohy s výběrem odpovědi

- úlohy typu „jedna správná odpověď“
- úlohy typu „jedna nejpřesnější odpověď“
- úlohy typu „jedna nesprávná odpověď“
- úlohy s vícenásobnou odpovědí
- situační úlohy

- **úlohy s výběrem odpovědí**
 - **pouze jedna správná odpověď**
 - **Který z uvedených států není členem OPEC?**
 - a) **Alžírsko** b) **Katar** c) **USA** d) **Venezuela**
 - **jedna nejpřesnější odpověď** - od žáka se vyžaduje nejlepší nebo nejsprávnější odpověď na otázku typu „**Které z následujících tvrzení nejlépe odpovídá na otázku**“

▪ **jedna nesprávná odpověď**

- **Který z uvedených států není členem Evropské unie?**

- a) **Maďarsko**
- b) **Turecko**
- c) **Rakousko**
- d) **Slovensko**

▪ **více správných odpovědí**

- **Které z uvedených států jsou muslimské?**
a) **Albánie** b) **Indonésie** c) **Írán** d) **Filipíny**

Situační úlohy

- jedná se o zvláštní modifikaci úloh s výběrem odpovědí (někdy se tyto úlohy označují jako interpretační)
- žák vybírá z podstatně většího počtu nabídek, pravděpodobnost uhodnutí správné odpovědi bez příslušných vědomostí je zpravidla velmi nízká

Interpretační úloha

- Tab.1 uvádí vybrané demografické údaje Belgie, Běloruska, Maďarska, Portugalska, Řecka za rok 1999. **Určete**, pod kterými písmeny jsou uvedeny údaje pro Bělorusko, Maďarsko a Řecko.

Stát	Porodnost na 1000 obyv.	Úmrtnost na 1000 obyv.	Kojenecká úmrtnost v ‰	Stř. délka života M/Ž	Podíl měst. obyvatelstva v ‰	Podíl osob nad 65 let v ‰
A	9,6	14,0	14,0	63/74	69	14
B	11,2	10,3	5,0	75/81	97	17
C	9,7	9,8	7,0	75/80	60	18
D	9,4	14,2	10,0	66/75	63	15
E	11,6	10,8	6,0	72/79	38	16
Bělorusko						
Maďarsko						
Řecko						

- **přiřazovací úlohy**

- tvorba dvojic, trojic z nabízených souborů

- **K uvedeným státům přiřadte typické aktivity (utvořte správné dvojice):**

1 Dánsko	A vývoz železné rudy a strojírenství
2 Island	B těžba ropy a zemního plynu
3 Švédsko	C lov a zpracování ryb
4 Norsko	D dřevařství a výroba papíru
5 Finsko	E potravinářství

Spojte následující pojmy do trojic

1. Itálie	1. Guadalquivir	1. Bergen
2. Bulharsko	2. Lofoty	2. Plock
3. Belgie	3. Transylvánie	3. Sevilla
4. Španělsko	4. Lotrinsko	4. Szolnok
5. Švédsko	5. Dolomity	5. Méty
6. Polsko	6. Ardeny	6. Ruse
7. Norsko	7. Tisa	7. Brašov
8. Francie	8. Mazurská jez. ploš.	8. Antverpy
9. Rumunsko	9. Rila	9. Göterborg
10. Maďarsko	10. Botnický záliv	10. Como

- **uspořádací úlohy**

- od žáka se požaduje, aby uspořádal prvky daného souboru pojmů jedné třídy do řady, podle uvedeného kritéria a jakých způsobem se mají prvky uspořádat (velikost, chronologicky atd.)

- **Uved'te pořadí (1.- 4.) pohoří podle nejvyšší nadmořské výšky**

a) Lužické h.

b) Krušné h.

c) Český les

d) Orlické h.

Doporučená literatura

- M. Chrástka (1999): Didaktické testy. Příručka pro učitele a studenty učitelství. Paido, Brno, 91 s.
- L. Tolmáči (2004): Geografické testy. KARTPRINT, Bratislava, 47 s.